

JAK USTRZEC SIĘ CZĘSTYCH BŁĘDÓW ROZPISUJĄC KARTĘ PRÓBY NA STOPIEŃ

HARCERZA ORLEGO/ HARCERKI ORLEJ

W tym poradniku chciałbym przedstawić Ci najczęściej powtarzające się błędy w rozpisaniu wybranych wymagań na stopień Harcerza Orlego/ Harcerki Orlej. Niektóre wymagania na stopnie są niejasne lub nieczytelne dla osób, które próbują rozpisać stopnie HO. Poniżej przedstawię kilka błędnych i złych interpretacji wymagań na stopnie, które często pojawiają się w próbach, a także dam przykłady kilka dobrych pomysłów na zadania.

Na początku warto przypomnieć podstawowe cechy każdego zadania, dąż do tego, aby Twoje każde zadanie posiadało te cechy (technika SMART):

- SPRECYZOWANE
- MIERZALNE
- AMBITNE
- REALNE
- TERMINOWE

Chciałbym zaznaczyć, że każda próba musi być indywidualna, dlatego przykładowe zadania poniżej dla jednych będą bardzo łatwe, a dla innych to samo zadanie może być wielkim wyczynem, np.:

"W celu polepszenia swojej sprawności fizycznej będę ćwiczyć pływanie, a na dowód przełynę Pogorię III".

Takie zadanie dla osoby, które nie umie pływać może być nierealne do spełnienia. Z drugiej strony patrząc, na zawodowego ratownika będzie to zadanie za mało wymagające. Dlatego zawsze patrz na zadania przez pryzmat osoby, która będzie to zadanie realizować. Nie każdy jest rozwinięty na tym samym poziomie w wybranej dziedzinie.

CZĘSTE BŁĘDY PRZED PRZYJŚCIEM NA KAPITUŁĘ

NIEZNAJOMOŚĆ IDEI STOPNIA

Idea stopnia jest tak samo ważna jak same wymagania na stopnie, a może nawet ważniejsza niż wymagania. Mało kto z harcerzy zwraca uwagę na ideę stopnia, czasem nawet jej nie przeczyta. Tymczasem jest to esencja stopnia, przedstawia ona harcerza/harcerkę po zrealizowaniu zadań.

OPIEKUNA "ZA PIĘĆ DWUNASTA"

Czasem bywa tak, że opiekun próby przychodząc z próbantem nie ma pojęcia o czym jest próba i nie spotkał się wcześniej z osobą która zamierza otworzyć próbę.

Błędem osoby otwierającej próbę jest to, że nie myśli wcześniej o opiekunie, nie chce rozpisać próby z opiekunem, który z założenia ma większe doświadczenie w rozpisywaniu stopnia i może wychwycić wiele błędów, może podać ciekawe pomysły i zanegować te niewłaściwe.

Błędem opiekuna który przychodzi na Kapitułę Stopni Wędrowniczych z próbą którą widział 5 min wcześniej, albo dzień wcześniej jest to że się na to zgodził. Próba musi być rozpisane z opiekunem, to on powinien nakierować i rozpisać próbę z próbantem.

NIEZNAJOMOŚĆ SWOJEGO WYMAGANIA

Jeśli wpisujesz w wymaganiu że pójdziesz na koncert do NOSPR-u, to dobrze było by umieć rozwinąć ten skrót.

Jeśli chcesz zdobyć Koronę Gór Polski, dobrze znać kilka szczytów najwyższych pasm górskich w Polsce.

Jeśli chcesz wziąć udział w Runmageddonie dobrze wiedzieć co to jest i kiedy się odbywa

NAJCZĘSTSZE BŁĘDY W ZADANIACH:

1. Prowadzę higieniczny tryb życia i doskonałą swoją sprawność fizyczną. Znam granice swojej wytrzymałości fizycznej.

Przykłady dobrych zadań

- będę regularnie jeździł na rowerze (minimum raz w tygodniu po 10km)
- *zaplanuję dostosowaną do swojego wieku i potrzeb dietę oraz plan treningów. Będę ich przestrzegał*
- będę regularnie biegać (raz w tygodniu po 30 min), wezmę udział w pół maratonie
- wezmę udział i ukończę Runmageddon Rekrut

Przykłady błędnych zadań

- codziennie będę mył zęby
- będę utrzymywał higieniczny tryb życia

Uwagi:

Mycie zębów nie jest wymaganiem na poziomie HO, jeśli nawet tego nie robisz codziennie zacznij to robić, ale nie wpisuj tego do wymagania na HO.

Zadanie: "Będę utrzymywał higieniczny tryb życia" nie jest miarodajne i brak konkretów.

2. Zaplanowałam/em i zorganizowałam/em wędrowkę o charakterze wyczynu.

Przykłady dobrych zadań:

- *razem z opiekunem zdobędę Giewont, odpowiednio przygotuję się do tej wyprawy (jak jeszcze tego nie robiłam/robiłem i nie byłam/byłem tak wysoko w górach)*
- *zorganizuję wyprawę pieszą i przejdę szlak Orlich Gniazd z Częstochowy do Krakowa*

Przykłady błędnych zadań:

- razem z opiekunem zdobędę Giewont, odpowiednio przygotuję się do tej wyprawy (jak byłam/ byłem już na tym szczycie kilka razy)
- zorganizuję wyprawę rowerową i przejadę szlak Orlich Gniazd z Olkusza do Krakowa (jak miesięcznie na rowerze pokonuję tysiące kilometrów)

Uwagi:

Zadanie to jest bardzo indywidualne i zależeć będzie przede wszystkim od predyspozycji fizycznych oraz wcześniejszych doświadczeń próbanta. Opiekun próby nie może wymyślać zadania nierealnego dla próbanta, tylko dlatego że on to zrobił. Z drugiej strony próbant musi wymyśleć zadanie, które będzie WYCZYNYM, czymś czego jeszcze nie dokonał.

3. Samodzielnie planuję swój czas. Znam podstawowe zasady dobrego planowania czasu

Przykłady dobrych zadań:

- będę kontrolować czas spędzany przy komputerze, wyciągnę wnioski ze swoich obserwacji (zapisów). Spróbuję ograniczyć ten czas i wykorzystać go na naukę lub hobby
- wezmę udział w warsztatach dotyczących zarządzania czasem i planowania, zastosuję się do poznanych zasad

Przykłady błędnych zadań

- przez okres trwania próby zrobię codziennie spis czynności jakie wykonywałem/ wykonywałam danego dnia.
- będę regularnie ćwiczyć

Uwagi:

Każde zadanie powinno być celowe. Jeśli mam wykonywać codziennie jakieś czynności, np. spisywanie co danego dnia robiłam/robiłem, to powinno to być w jakimś celu - np. powinno to być poddane analizie i należy z niej wyciągnąć wnioski z postanowieniami na przyszłość. Samo spisywanie czynności jest bezsensowne, a tym bardziej przez cały okres trwania próby, gdyż już po 2-3 tygodniach spisywania czynności będzie można zauważyć nieprawidłowości w organizacji.

4. Samodzielnie podejmuję stałą służbę w dziedzinie życia duchowego.

Przykłady dobrych zadań:

- w celu rozwoju mojego życia duchowego i poszerzania mojej wiedzy na temat wiary codziennie obejrzę (wysłucham) jednego filmu z kanału "Langusta na palmie" ciekawsze filmy będę wysyłał członkom drużyny.
- aby zwiększyć swoją wiedzę ze znajomości "Bibili" codziennie przeczytam jeden kawałek (od 1 do 5 min), będę chwile rozmyślał/rozmyślała nad nim.
- wezmę udział w trzech wydarzeniach patriotycznych

Przykłady błędnych zadań

- na czas trwania próby obejmę funkcję przybocznego
- będę chodzić do kościoła
- poznam inne religie świata

Uwagi:

Wielu z nam życie duchowe kojarzy się tylko z wiarą. Jest to dobre skojarzenie, bo wiara jest szeroko obecna w naszym życiu, ale duchowość to nie tylko wiara, to także życie wewnętrzne człowieka, rozwój osobisty, poszukiwanie ostatecznej prawdy, praca nad własnym charakterem, trening osobowości czy nauka empatii.

Należy także pamiętać o pierwszej części wymagania "stałej służbie" - czyli stałym działaniom skierowane ku innym, na rzecz drugiego człowieka, grupy ludzi, środowiska.

5. Staram się żyć w harmonii z naturą.

Przykłady dobrych zadań:

- zorganizuję hufcową akcje "sprzątanie świata". Terenu wokół hufca po zimie
- zorganizuję biwak puszczański w lesie dla wędrowników.
- będę generował mniej śmieci, (np. poprzez zabieranie siatki na zakupu do sklepu, itp..)
- będę oszczędzał energię elektryczną , (np. poprzez wyłączenie komputera, itp...)

Przykłady błędnych zadań

- codziennie będę wyrzucać śmieci
- będę segregować śmieci

Uwagi:

Harmonia jest to uosobienie ładu i zgodności, wzajemne dopełnianie się, właściwe proporcje.

Segregowanie, czy wynoszenie śmieci jest naszym obowiązkiem, dlatego nie jest to trafny wybór zadania. Życie w harmonii z naturą, to obcowanie z nią, dbanie o nią oraz edukowanie innych jak o nią dbać.

6. Dziedziny swoich zainteresowań porównałam/em z potrzebami środowiska. W ten sposób określiłam/em swoje pole służby. Pełniłam/em służbę przez wyznaczony czas.

Przykłady dobrych zadań:

- będę przybocznym w drużynie harcerskiej
- wraz z zastępem będziemy regularnie pomagać w schronisku dla zwierząt (raz na 2 tygodnie)
- zdobędę znak służby

Przykłady błędnych zadań:

- zorganizuję sprzątnięcie świata
- zorganizuję biwak w góry, na którym przeprowadzę zajęcia pt: "Czym jest dla mnie służba"

Uwagi:

Służba to jedna z 3 zasad harcerskiego wychowania, bez niej nie ma harcerstwa, jest ona niezbędna w każdym pionie wiekowym. Zuchy wykonują pożyteczne prace, czy dobre uczynki, harcerze są pożyteczni i niosą pomoc bliźnim. Służba przejawia się także w

technikach harcerskich. Harcerze starsi mogą pełnić służbę w projektach starszo harcerskich, a jak Ty możesz pełnić służbę jako wędrownik? Gdzie widzisz potrzebę?

Nie zapomnij że ma to być stała służba, nie musi to być cały czas jedno miejsce, ale nie może to być sporadyczne działanie.

Powodzenia przy rozpisywaniu próby i pamiętaj opiekun jest Twoim przyjacielem, niech Ci pomoże, doradzi i będzie z Tobą przez cały czas - od rozpisania, poprzez realizację, do podsumowania zrealizowanej próby.

pwd. Michał Matczyński, HR